

UZASADNIENIE

Powód E. B. wniósł o wydanie przez pozwanego G. P. weksla własnego wystawionego przez powoda in blanco 4.05.2005 r.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa.

1. Ustalenia faktyczne

Powód wystawił weksel in blanco, a pozwany go przyjął od powoda 4.05.2005 r. Weksel był zabezpieczeniem roszczeń pozwanego z umowy o obsługę prawną z 23.03.2005 r. Deklaracja wekslowa określała uprawnienia remitenta do wypełnienia weksla. Nie określała jego obowiązków, w szczególności obowiązku zwrotu weksla, ani w ogóle konsekwencji spełnienia zabezpieczanego roszczenia.

(niesporne, umowa o obsługę prawną k. 10-11, kopia weksla in blanco z adnotacją o dacie odbioru przez remitenta k. 12, deklaracja wekslowa k. 13)

Następnie pozwany wypełnił weksel i złożył go do Sądu Okręgowego w Warszawie jako załącznik do pozwu o zapłatę. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. II Nc 259/12. 23.11.2012 r. został w niej wydany nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla. Powód wniósł zarzuty od tego nakazu.

(niesporne, kopia zarzutów k. 87-94)

19.03.2018 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał pod sygn. V ACa 130/17 wyrok, w którym zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 19.11.2015 r. sygn. II C 718/13 w ten sposób, że nakaz zapłaty utrzymał w mocy.

(dowód: odpis wyroku i uzasadnienia k. 148-175)

2. Ocena dowodów

Żadna ze stron nie przeczyła prawdziwości ww. dokumentów, a sąd też w nią nie wątpi. Okoliczności niesporne sąd ustalił na podstawie art. 229 i 230 k.p.c.

3. Ocena prawna

Powód twierdził, że jego roszczenie wynika z art. 222 § 1 k.c. Jednakże jednocześnie nie twierdził wcale, że jest właścicielem rzeczy – dokumentu weksla. Zamiast tego, twierdził, że jego roszczenie wynika z tego, że zapłacił pozwanemu w całości świadczenie z umowy o obsługę prawną, dlatego pozwany powinien weksel zwrócić. Prawidłowa kwalifikacja roszczenia powoda o wydanie weksla to zatem albo roszczenie z umowy, czyli tzw. deklaracji wekslowej, albo roszczenie z art. 465 § 1 k.c.

Deklaracja wekslowa jest umową pomiędzy wystawcą weksla własnego a remitentem. Powód nie udowodnił, że jego roszczenie wynika z tej umowy. W umowie nie ma nic na temat obowiązku zwrotu weksla. Owszem, obowiązek zwrotu weksla własnego nie musi być wprost wyrażony w pisemnej deklaracji wekslowej, lecz wynika z art. 465 § 1 k.c. w zw. z art. 56 k.c. Drugi z wymienionych przepisów stanowi, że czynność prawna wywołuje skutki nie tylko w niej wyrażone, ale i te, które wynikają z ustawy, z zasad współżycia społecznego i ustalonych zwyczajów. Pierwszy zaś daje dłużnikowi uprawnienie do żądania zwrotu dokumentu stwierdzającego zobowiązanie, po spełnieniu. A zatem wystawca weksla własnego może żądać jego zwrotu po zaspokojeniu zabezpieczonego roszczenia. Wyjątkiem od tej zasady, są przepisy szczególne, które czynią zwrot weksla prawnie niemożliwym.

Zgodnie z § 101 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości Regulamin urzędowania sądów powszechnych z dnia 23 grudnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 2316) w brzmieniu obowiązującym w czasie gdy postępowanie z weksla zostało

prawomocnie zakończone (k. 148), weksle, na podstawie których został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym po zakończeniu postępowania, podlegają włączeniu do akt sprawy, po uprzednim umieszczeniu na nich adnotacji określającej sąd, w którym toczyło się postępowanie, sygnaturę akt sprawy, z której je wydano, datę i sposób zakończenia postępowania. Dokumenty te przechowywane są w aktach w zabezpieczonej kopercie. Mogą one być wydane po prawomocnym zakończeniu postępowania wyłącznie z adnotacją określającą sąd, w którym toczyło się postępowanie, sygnaturę akt sprawy, z której je wydano, datę i sposób zakończenia postępowania.

Oznacza to, że dysponentem weksla po zakończeniu procesu, w którym ten weksel był podstawą faktyczną powództwa, jest sąd, a nie wierzyciel. Art. 465 § 1 k.c. nie może więc być w tym przypadku zastosowany i określone w nim uprawnienie dłużnikowi nie przysługuje. Jest przy tym obojętne czy dłużnik zabezpieczone wekslem świadczenie spełnił czy też nie, a jeśli tak to czy uczynił to przed czy w trakcie procesu z weksla. Bez względu na te okoliczności, jak i na sposób zakończenia procesu z weksla, po jego zakończeniu dłużnik nie ma roszczenia do wierzyciela o wydanie weksla, bo świadczenie wierzyciela jest w tym momencie prawnie niemożliwe. Gdyby więc nawet powód wykazał, że deklaracja wekslowa przewidywała obowiązek zwrotu przez pozwanego weksla po zakończeniu procesu z weksla, to umowa taka byłaby w tej części nieważna. Umowa o świadczenie niemożliwe jest bowiem nieważna (art. 387 § 1 k.c.).

4. Koszty

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę musi zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Powód przegrał sprawę. Zasądzona kwota to zwrot za zastępstwo procesowe, w stawce minimalnej, której wysokość ustalono na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, jak też w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (sprawa wszczęta przed 1.01.2016 r.).

ZARZĄDZENIE

Doręczyć odpis wyroku wraz z uzasadnieniem pełnomocnikowi powoda.